

Klimaatsamenwerking over de grens

Overal in Europa zijn overheden bezig met klimaatbeleid en de uitvoering ervan. Zij doen dit vaak in samenspraak met organisaties, bedrijven en inwoners. Een rondje langs een aantal inspirerende voorbeelden, met een focus op CO₂-reductie.

Frankfurt (Duitsland): BELIEF!

Frankfurt am Main doet mee aan het BELIEF-project, dat mede wordt gefinancierd door de Europese Commissie. BELIEF richt zich op het realiseren van Local Intelligent Energy Forums (LIEFs). In zo'n lokaal energieforum werken overheid, burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties samen bij het formuleren van gemeentelijk energiebeleid: een gemeenschappelijke visie en een actieplan. Eerder dan een uitsluitend door de gemeente opgesteld plan leidt de gemeenschappelijke aanpak tot gecoördineerde actie en optimale resultaten. Frankfurt is in 2006 gestart met een energieforum. In het forum zitten vertegenwoordigers van particuliere huishoudens, energiebedrijven, kamers van koophandel, energieadviseurs, milieuorganisaties en politieke partijen.

Het is een dynamisch proces dat geleid wordt door een externe moderator. Iedere bijeenkomst wordt bepaald welke onderwerpen de volgende keer aan bod komen en wie van de deelnemers dat gaat presenteren. Ook dragen deelnemers nieuwe leden aan. Zo heeft de groep zich de afgelopen jaren als een olievlek verspreid. Deze aanpak heeft in Frankfurt ondermeer geleid tot het realiseren van passiehuizen en diverse door private partijen gefinancierde duurzame energieprojecten en uiteindelijk tot het gezamenlijk opstellen in 2008 van een nieuw gemeentelijk klimaatplan dat hierdoor breed wordt gedragen. Frankfurt heeft zich tot doel gesteld om de CO₂-uitstoot in de stad elke 5 jaar met 10 procent te verminderen zodat deze in 2030 is gehalveerd.

Zie www.belief-europe.org en www.frankfurt.de

Almada (Portugal): energieagentschap

De zeer toeristische Portugese stad Almada ligt ten zuiden van Lissabon aan de monding van de Taag. In 1999 heeft deze gemeente het plaatselijke energieagentschap AGENEAL opgericht. Dit non-profit agentschap telt 16 publieke en private deelnemers uit de branches energie, water, afval, openbaar vervoer, onderwijs, dienstverlening, bouw en openbare werken. Doel van AGENEAL is het - door middel van debatten en projecten - stimuleren van energie-efficiëntie en het beperken van de CO₂-uitstoot. Het agentschap draagt bij aan het halen van de doelen van het klimaatbeleid dat in 2001 werd vastgesteld in de gemeente Almada.

Zie www.ageneal.pt en www.almada.pt

Stroud District (Groot-Brittannië): klimaatverklaring

Het Stroud District is een uitgestrekte regio met een landelijke karakter. De Council van Stroud District wil gemeenten helpen hun CO₂-uitstoot te beperken. Dit gebeurt in samenspraak met Severn Wye Energy Agency (SWEA), een organisatie die verstandig energiegebruik en het inzetten van hernieuwbare energiebronnen promoot.

Ook werd deelgenomen aan het Europese project

De Europese steden die aan het Beliefproject meedoen.

'Innovative thinking' (<http://innovativethinking.eu/>) met als doel verschillende groepen uit de lokale gemeenschap bij energiemaatregelen te betrekken. Diverse partijen, waaronder overheden, bedrijven en vrijwilligersorganisaties, hebben een zorgvuldig geformuleerde verklaring ondertekend waarmee zij verantwoordelijkheid nemen voor het verkleinen van hun 'CO₂-voetstap'. Zij verplichten zichzelf tot het treffen van energiebesparende maatregelen en het toepassen van duurzame energie.

Zie www.stroud.gov.uk

Växjö (Zweden): vrij van fossiele brandstoffen

De gemeente Växjö, omgeven door wouden en meren, heeft 78.000 inwoners waarvan er 56.000 in de stad wonen. Al vanaf 1993 monitort deze gemeente het energiegebruik en de uitstoot van CO₂. De gemeentelijke overheid meet de eigen bijdrage aan het broeikaseffect sinds 1997. In 2005 werd 50,7 procent van de gebruikte energie in Växjö opgewekt uit duurzame bronnen, vooral biomassa. Fossiele bronnen, met name brandstof voor transport, leverden 37 procent van de energie. De rest is afkomstig uit elektriciteitscentrales (50 procent waterkracht en 50 procent nucleaire energie).

De klimaatstrategie van de gemeente Växjö is erop gericht het gebruik van fossiele brandstoffen volledig te stoppen. In 1996 heeft de gemeenteraad hiertoe besloten en in 2006 is dit voornemen opgenomen in een milieuprogramma. Concrete doelen zijn onder andere: 70 procent minder uitstoot van CO₂ uit fossiele bronnen per inwoner in 2025 (in vergelijking met 1993), 20 procent meer fietsverkeer in de stad in 2015 (in vergelijking met 2004), 20 procent toename van het gebruik van lokaal vervoer en 12 procent toename van regionaal openbaar vervoer. Zie www.vaxjo.se

Kopenhagen (Denemarken): groene auto's

Kopenhagen wil de uitstoot van CO₂ door autoverkeer sterk terugdringen. Inwoners van de stad worden gestimuleerd hun benzine- of dieselauto te vervangen door een elektrisch voertuig of een voertuig op waterstof. Kopenhagen doet dit door een goede infrastructuur voor deze auto's te ontwikkelen. In de herfst van 2009 is het eerste waterstofstation geopend. De gemeente werkt verder aan een netwerk met oplaadpunten voor elektrische auto's. Elektrische

auto's mogen overal gratis parkeren in de stad. De gemeente Kopenhagen geeft het goede voorbeeld door zelf alleen nog elektrische auto's en waterstofauto's aan te schaffen. Zie www.kk.dk

Brussel (België): subsidie voor zonneboilers

De stad Brussel verstrekt subsidie voor de installatie van een zonneboiler. Zo'n boiler zorgt ervoor dat 50 procent van het gebruikte warme water in een huishouden gratis op de gewenste temperatuur wordt gebracht. Zonder CO₂ uit te stoten. De stad Brussel betaalt 10 procent van de installatiekosten van een zonneboiler, met een maximum van 500 euro. Deze subsidie geldt niet voor installaties die uitsluitend bedoeld zijn voor het verwarmen van water voor zwembaden.

Zie www.brussel.be

Save energy, save the climate, save money

De Council of European Municipalities en Regions (CEMR) en Energie-Cités hebben de publicatie 'Save energy, save the climate, save money' uitgebracht. In deze gids is beschreven hoe een lokale of regionale overheid in 10 stappen kan overschakelen op een duurzame energiepolitiek. De eerste stap is het formuleren van een heldere visie. Na het ontwikkelen van een actieplan is het belangrijk een contactpersoon voor duurzame energie aan te wijzen. Geef vervolgens vooral het goede voorbeeld: beperk het gebruik van energie in de eigen gebouwen, moedig energiebesparing in particuliere huishoudens aan en - last but not least - deel ervaringen met anderen.

Zie www.ccre.org

Convenant of Mayors

Het Convenant of Mayors (COM) is een ambitieus initiatief. Steden die dit convenant ondertekenen, worden geacht hoger te mikken dan de EU-energie- en klimaatdoelen van 20 procent energiebesparing en 20 procent duurzame energie in 2020. De deelnemende gemeenten beloven dat zij binnen een jaar na het ondertekenen van het convenant een Sustainable Energy Action Plan (SEAP) presenteren. Energie-Cités, het Europese Klimaatverbond, stimuleert dat zo veel mogelijk van zijn leden aan het Convenant of Mayors meedoen. Agentschap NL is de Nederlandse supporting structure voor het COM.

Zie www.eumayors.eu